

GROEP 4

Rekenen tot 100

DOEL: Eind groep 4 kunnen kinderen vlot optellen en aftrekken tot 100

Tip (1) Besteed veel aandacht aan het getalengebied tot 100

- Kinderen moeten vanaf elk willekeurig getal vlot heen en terug kunnen tellen tot 100. Belangrijk hierbij is het oefenen van de grote telrij (10, 20, 30..., maar ook 2, 12, 22, 32...). Geef extra aandacht aan het overschrijden van het tiental. Dit kan geoefend worden door kinderen de 'buren' van bijvoorbeeld 70 te laten opnoemen.
- Kinderen moeten getallen tot 100 kunnen positioneren (ordenen en lokaliseren) op de lege getallenlijn. Bij ordenen worden de getallen ten opzichte van elkaar geordend, van klein naar groot of andersom. Dit gebeurt op een lege of denkbeeldige getallenlijn. Bij lokaliseren kunnen de leerlingen de plaats van getallen ten opzichte van elkaar bepalen. Dit gebeurt eerst globaal, daarna precies, op een gesloten getallenlijn, eventueel met behulp van steunpunten als 25-50-75.
- Springen naar getallen: door kinderen de getallen fysiek te laten beleven krijgen ze meer grip op de decimale structuur ervan. Laat kinderen springen met sprongen van 10 en (grote) huppen. Houd de sprongen bij op de kralenstang en de lege getallenlijn.

Tip (2) Oefen ook de andere voorwaarden voor het berekenen van sommen als $47 + 28$ en $53 - 28$

- Oefen het splitsen van getallen onder de 10 en besteed daarbij veel aandacht aan de 'vriendjes' van 10 ($9 + 1$, $8 + 2$, enzovoort). Zie ook de Kwaliteitskaart Groep 3, rekenen t/m 10.
- Laat kinderen de relatie zien tussen de sprongen vooruit en achteruit op de getallenlijn en de plus- en minsommen. Let op: bij de minsommen werk je van rechts naar links.

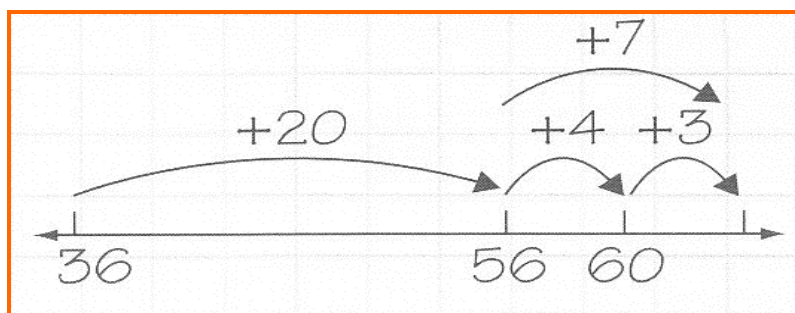

Tip (3) Gebruik de volgende strategieën bij het rekenen tot en tot en met 100

Kijk voor de aanpak voor sommen tot 20 op de Kwaliteitskaart Groep 3 /4, rekenen t/m 20. De lege getallenlijn is een belangrijk model om de sommen tot 100 aan te leren. Dit kan ondersteund worden door eerst fysiek de sommen te laten springen.

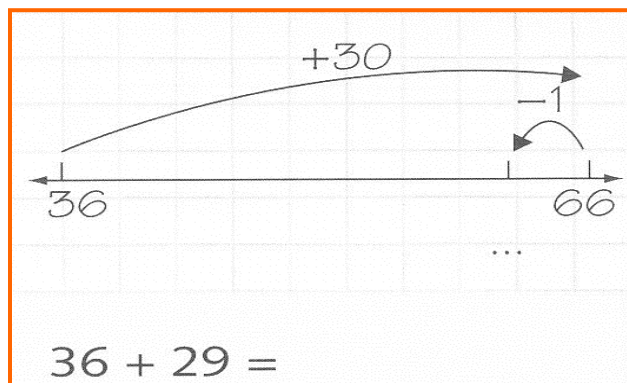
In de rekenmethoden worden de volgende strategieën aangeboden:

- **Rijgen** is hierbij de basisstrategie: Bij de rijgstrategie wordt het eerste getal 'heel' gelaten en van daaruit verder gerekend.

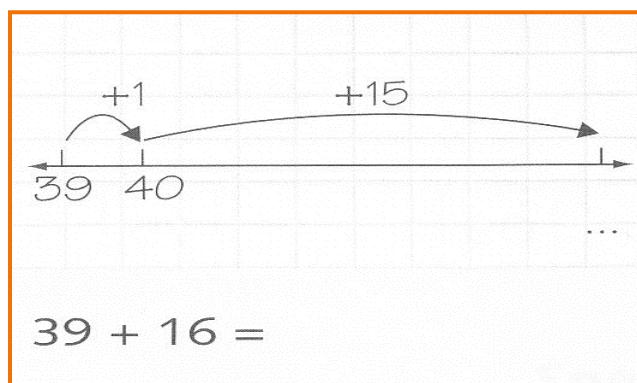

- **Splitsen** - Tientallen en eenheden worden gesplitst en apart bij elkaar opgeteld of afgetrokken: $53 - 28 \rightarrow 50 - 20 = 30$ en $3 - 8 = -5$ (te kort) $\rightarrow 30 - 5 = 25$

- **Reken met teveel:**

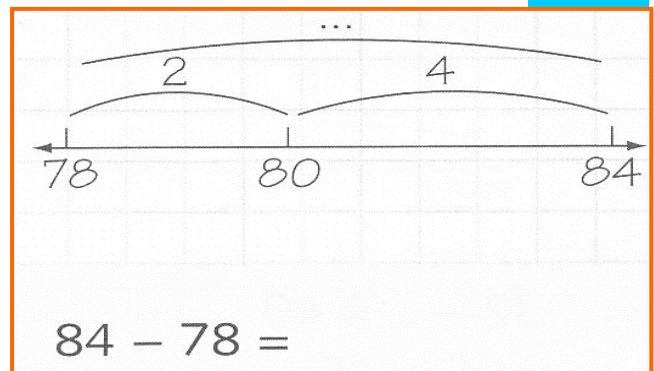

- **Reken langs een rond getal:**

- **Aanvullen:**

De strategieën splitsen, reken met teveel, reken langs een rond getal en aanvullen zijn variastrategieën. Het zijn geen strategieën die alle leerlingen moeten beheersen. Voor het kiezen van een strategie is het belangrijk dat kinderen naar getallen kijken. Bij elke som is weer een andere strategie handig.

Rijgen is de basisstrategie, met deze strategie kunnen alle sommen tot en met 100 opgelost worden. Belangrijk is om eerst het rijgen onder de knie te krijgen voordat er begonnen wordt met de variastrategieën. Het aanvullen is een strategie die ook zwakke rekenaars kunnen beheersen, wanneer deze in een herkenbare context (geld of meten) aangeboden wordt.

Tip (4) Laat kinderen regelmatig verhalen bedenken bij de sommen

Belangrijk bij het optellen en aftrekken is het begrip van wat optellen en aftrekken nu eigenlijk is. Met name zwakke rekenaars hebben hier moeite mee. Door kinderen regelmatig verhalen te laten bedenken bij de sommen wordt steeds de koppeling gemaakt tussen het verhaal en de rekentaal. Hierbij is het belangrijk dat kinderen steeds andere verhalen vertellen. De som kan dan met concreet materiaal uitgerekend worden.

Tip (5) Gebruik materialen op de juiste manier

- De kralenstang of kralenketting met de tienstructuur wordt gebruikt bij de oriëntatie in de getallenrij tot 100. Gebruik de kralenstang alleen in de oriëntatiefase. Wanneer er gerekend gaat worden, gaat u over op de lege getallenlijn.
- De lege getallenlijn wordt gebruikt bij het rekenen tot 100 en bij het positioneren.
- MAB-materiaal of geld worden gebruikt bij het aanleren van de decimale structuur.

Tip (6) Geef zwakke rekenaars speciale aandacht

Zwakke rekenaars hebben meer tijd en herhaling nodig om hun niveau te verhogen. Besteed daarom dagelijks extra tijd aan hen in de vorm van verlengde instructie. Deze kinderen werken langer op handelingsniveau met materialen en langer met de lege getallenlijn.

KW
kaart

Meer kwaliteitskaarten: Kijk voor meer kwaliteitskaarten op www.rekenpilots.nl of www.schoolaanzet.nl.

Colofon

Deze Kwaliteitskaart *Groep 4 rekenen tot 100* is samengesteld door Alette Lanting en Arlette Buter en is een uitgave van Projectbureau Kwaliteit.
Het Projectbureau Kwaliteit draagt zorg voor de uitvoering van de Kwaliteitsagenda PO Scholen voor morgen. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de PO Raad.

© Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

Postbus 85246
3508 AE Utrecht
e-mail info@schoolaanzet.nl
www.schoolaanzet.nl